

Ezen lapok minden héten
negyszer, n. m. kedden, csütör-
tökön, pént. és vasárnap jelennek
meg. **Előfizetési ár** felévre
Buda-pesten hához-hordással
5 ft., borítékban 6 ft., postán bo-
ritékban 6 ft. ez. p. A hirdeté-
nyek minden apróbetűs hasáb-
sorért 5 (öt) ez. kr. fizetnek

Kedden

559.

Martius 16. 1847.

Előfizethet minden
kiadóhivatalban, hatvani ut-
ozal Horváth-házban 183ik
szám alatt földszint és minden
királyi postahivatalnál. — Az
austriai birodalomban 5
kbföldre menendő példányokat
csak a bécsi császári posta-
hivatalnál rendelhetik meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezés. Társulatok és egyetek jog és status szempontjából II. Megyék: Közgyűlés Zágrábban. Budapesti hirarang. Pozsonyi takarékpénztár. Pesti lövészgyűlés 1847ben. Külföld. Nagybritannia. Franciaország. Spanyolország. Bajorország. Hivatalos és magánhirdetések. Loteriáhozások. Nemzeti színházi játérend. Gabonár. Statuspapírok és részvények árkelete. Duna-vízállás.

IRODALOM ÉS TUDOMÁNY. Észrevételek a Budapesti Híradóban * * jegy alatt megjelent kritikai szemlére.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

A magyar kir. ud. kamara, a szabad nagyikikindai kincstári kerületben megüresült főügyési állomásra, Tana zevits Péter kir. táblai s váltóügyvédet nevezte ki.

Gelinek Ferencz a nagyszabonyi kamrai fizetőhivatal pénzkezelője, ugyanott a főbank- és váltócédula-beváltó hivatalhoz ellenörkődő pénztárostól lön kinevezve.

(K. I.) Társulatok és egyetek jog és status szempontjából II. Előbbi cikkünkben kifejtetnek általunk az egyetek s társulatok jogviszonyainak meghatározását sürgető indokok, de bármennyire érezzük ezen szükségét, mégis inkább a jelen statusquo-t kívánjuk fenntartani, mintsem felszeg intézkedéssel akár azoknak szabadságát kelleni tul korlátozni, akár azokkal visszaélésre gyenge és erélytelen törvények által szolgálhatni alkalmat. És azért meg kell először különböztetni az egyeteket az ő külön irányuk szerint legalább általános, s azután nemesak köz-, de magánjogi szempontból kiindulva tűzni ki azon vonalokat s nézeteket, melyek biztosan vezethetik a törvényhozást intézkedésiben. —

Több egyetnek bizonyos céljai egyesüléséből keletkezik társaság, egyet. Két fő s lényeges kelleke tehát a társulatnak az egyesülés és kitűzött cél, melyre az történik. Mivel pedig többféle célok vannak, miknek elérésére egyesülni lehet és szoktak a polgárok, ezeknek különböző természetű képest, a társulatok is egymástól különböznek. Vannak vallási és polgári társulatok, mert valamint a polgári élet tág területén, ugy a vallás országában is lehet bizonyos célra többeknek társulni. Így keletkeztek a szerzetesek, így a térítő, s a hitbeli tudományok előmozdítására alkotott társulatok. Azonban itt leginkább csak polgári társulatokról kívánunk értekezni, az alantabb kifejtendő okokból. Így társulatok, nemesak a cél, hanem a módban is egymástól eltérnek. Különösen a polgári álladalmat illetőleg, az egyeteket oly célú tűzhetnek ki, melyek a status jólétének közvetlen vagy közvetett felszegelésére irányozvák, minők: az ipar, a nevelés, a szépművészet s egyéb hasonló célokra alakítható társulatok; majd olyanok, melyek a polgári társaság létét egyenesen veszélyeztetik, minők az állomány és közzjölét elforgatására célzó bármely titkos társulatok; mások pedig a körülmények által válnak veszélyessé, mint az orange társulat Angliában ilyennek találtott és eltiltatott. De veszélyessé válhatnak valamely társulat, habár célja magában nem olyan is, rosul választott eszközök által, ha ezek p. o. egyesek személy- vagy birtokjogát sértének; így ha valamely társulat, célja előmozdi-

tására, eszközül használna azon polgároknak, kik abban nem részesülnek, legyalázását s intimitatióvali kényserítését a társulatban részvétre. Végre a társulatok alakítására nézve igen lényeges a különbség a titkos és nyilvános társulatok között; az előbbieknél természetesen rejtekezés mind az idegenek mind a statusirányában; az utóbbiaknak mind célja mind eszközei nyíltak, legalább a felügyelni akaró kormányt illetőleg, habár a társaságban beléphetés mindenkinek nem is engedtetik meg. Lehetne még több nemeit megemlíteni az egymástól elütő társulatok megkülönböztetésének, de az itt fennemlítettet elegendőnek véljük a jogviszonyoknak meghatározására! —

A társulatok közjogi szempontból általános tilalom alá nem esnek, mihelyt azok a polgári társaságnak jóléte s céljával nem ellenkeznek; mert mintán az nemigényli, nem igényelheti egyes polgárnak egész cselekvőségét akint, hogy mindent, és csak azt szabadjon tennie, mit a törvény elibe tűz, és sem többet, sem kevesebbet; marad elég tér működésre a polgároknak a nélkül, hogy azáltal a közös jólétre megkívántott kötelesség öszeve csorbát szenvedne. Az álladalm és ennek természetes kifolyása, a törvény, meghatározza ugyan azon formákat, melyek a társulatok vagy egyetek kötelességeinek irányát és teljesíthetési módját kijelölik, megmondhatja, mit kíván a közzjölét feltétele mindenkitől, hogy a polgári társaság fel ne bomoljon, hogy ez megfeleljen létele főcéljának, de nem bocsátkozhatik a chinai közzjöség törvénykezés hasonlatosságára mindenbe, mit teljesíteni kell a status mindegyik tagjának. Nem pedig azért, mivel a status-hatalomnak oly nagyszerű általánosságban is hivatala, hogy kicsinyesek vagy magán-működési körnek akár kitézése, akár elrendezésére, sem ideje, sem alkalmá nem igen marad. E felett a közzjölét mindent meg kíván ugyan a polgároktól, mi annak eszközölhetésére szükséges, és így tartozásokat, kötelességeket szabhat a status tagjaira, sőt az egyéni szabadságot a közös szabadság eszméje és gyakorolhatása által korlátozhatja, de az embernek adott szabadságot annyira le nem bilincselheti, hogy — ha minden polgári kötelesség teljesítésén tul még különösen akar működni és hatni — ezt ne tehesse. Isten a társulati ösztönt és szükségét nem azért öntötte keblünkbe, hogy egyéni szabadságunkat elveszítsük és merő gépekké váljunk, hanem azért, hogy a társaság hatalma alatt a törvény korlátai között szabadon kifejhessük mind szellemi mind anyagi tehetségünket. És így semmit a társaság céljai ellen, vagy annak kárával tenni nem szabad, de azonnal az erők kifejtése joga marad az embernek. — Mi egyesnek jogában áll, az többeknek is jogában lehet, ha csak külön törvény tilalmazólag nem rendelkezik, és így lehet többeknek értesíteni s bizonyos célra egyesülni, azaz társaságot alkotni. Mivel pedig a társaság bizonyos célra csak kölcsönös értevelés által lehetséges, azaz, ha eleve többen közös akarral megválasztják a cél, a célra vezető eszközöket, s mind ez egyesülés nélkül lehetetlen, a társaság alakíthatása már magában foglalja az egyesülés jogát is. A társaság továbbá, mely alakult, bizonyos szabályok nélkül tartósan

sem fen nem maradhat, sem célját el nem érheti, következéleg az ily társulatoknak saját körükben szabályokat alkotni s a tagokat azoknak megtartására is kötelezni szabad, sőt önfelellhatásuk miatt szükséges. — Ezek fővonalaí nézetünk szerint általános elméleti szempontból a polgárok részéről a társulhatási jognak, mely noha elvont eszmékben alapszik, de mulhatatlan feltétele az egyéni polgári szabadságnak a közös polgári lét irányában!

Eddig a közjog elméleti terén fontok elmelkedéseink fonalat, most vigyük át azt a tényleges élet mezejére; ebből fog kiválgalni: hogy mi általánosságban a polgár jogaihoz tartozik, az magának a polgári társaságnak érdekében áll. Minden társulat természetében rejti már a rend és felsőbb kormány eszméjét, mert meghatározott szabályok nélkül szükségképen bonyolódás, zavar és előbbtöbb felbomlás következnek be; mutatja azt az élet; p. o. megvillan egynek vagy többeknek agyukban bizonyos cél az ipar emelésére, összejönnek több rokonérzésű és lelkületű férfiak a tárgy felől tanácskozandók; ily tanácskozásban, noha meg sem alakult, mégis, ha nem névszerint, de a tanácskozást vezérlő fő van, és így a felsőbbség benne kifejezve. A társulatnak első lépése rendszeren: ideiglenes elnök választása és szabályok kidolgozása, és a szabályoknak engedelmisség s az ezek körében a megválasztott kormánynak tisztelete s tekintélye iránti hódolat minden tagtól főfeltételként kívántatik. Ime tehát a felsőség és kormány iránti tisztelet s engedelmisséghez annál jobban szoknak a polgárok, minél közelebb látják annak szükségét; következéleg a polgári társaság, felsőség és kormány, törvények iránti tisztelet és engedelmisség minden társulat practice tanítja annak tagjait; mert ha egy kis társulat sem állhat fen kormány és törvény iránti engedelmisség nélkül, csak ki nem akarja, az nem látja be, hogy a milliókból álló nemzet felbomlásnak indul, ha kormányának tekintélye szétyed, ha a rend ingadozik s a törvények iránti engedelmisség tágul. Tehát jog szempontjából a polgári társaság érdekét mozdítja elő a társulatok, midőn a rend s engedelmisség szükségét kézzelfoghatólag éreztetik, mert a statusnak főerdekekben áll a rend és engedelmisség eszméinek szilárdulása. Egyéb indokok hiányában szerintünk ez egy elég azoknak megczafolására, kik absolutistáknak iránytűt vezetettve, minden társulati és egyesületi ösztönt már csirájában is elfojtani ohaítnak tul-szigoru törvényekkel, kik veszélyes jelenségnek tartják a polgárok önkényes működését és erejöknek szabad kifejlődését. Gyenge s ingatag ott a status alapja, hol a kormányzat hatalom biztosítását az egyéni erőknek elnyomásában keresi, s azért nem érti az a közzállomány természetét, nem történetét, ki rémet lát és ezért tart a socialis téren fellüő egyesületektől.

De nemesak ezen főstatusszempontból van érdekében a polgári társaságnak az egyesülési szellem czélserű működése, hanem több okoknál fogva. Vigyük a nevelést; nagy hivatása ez ugyan a statusnak, s mind anyagi erővel, mind törvényes intézkedéssel azt létesíteni, rendezni és tökéletesíteni magas köréhez tartozik, s azért a kormány minden mű-

ban visszatartózkodók. Hogy lehet ez, ha az irodalom mai napig sem lón a nép tulajdona? A folytatásban ugyancsak le vagyunk hordva, miszerint: higgadt megfontolás, saját szellemünkbe lemedyedés teljesen hiányzik nálunk; s ez még sok phrasison keresztül foly, míg nem irodalmunkról elmondja: hogy annak egész házára vést a rasztó gyanusítási fekélytét inkább szeretné *egyetemese hibás jellemünknek* mint egyesek rossz akaratának tulajdonítani.

Hogy miért, arról mitsem szól — hacsak a fehér sorokból nem kell valami erre vonatkozót kiolvasni. Erre nincs szükség, mert mindjárt a második cikkben akadunk egy tételre, melynek szempontjából igen furesán fog az eddigi gondolat-menet folytanni. Ugyanis író ezeket mondja: Irodalmunk nagy változáson ment át. A nyelvbarczokból győzelemmel megtérve bizonyos ernyedség von erőt rajta, (hogy tetszike szép jártasság irodalmunk történetében?) Nagy erőfeszítést mindig lankadság követ, (igen jól)... Most a forras korszakát éljük. Ezen korszak is okvetetlen szükséges... Ebből lathatni, hogy író maga is elismeri, miszerint jelen irodalmunk — mint a forrás korszaka — csupán átmeneti, s igen stereotipszerűen felfogott tüneményeit mégis egyetemes érzés és gondolkozásmódunk abszolút criteriumainak tartja, következtetven belőlök, hogy: a higgadt megfontolás, saját szellemünkbe lemedyedés teljesen hiányzik nálunk. Különös! Hat irodalmunkban azon morgalmak, melyek a nép-elem alapszerűen ténylegesítése körül törtétek, nem a saját szellemünkbeni lemedyedés tudás bizonyosságai-e? Hat politikai életünk nem épen most van azon atalakulási küszöbön, hogy higgadt megfontolás gyakorolja benne az iniciatívát? Így vágja le hősünk a fat maga alatt mindenütt, hol irodalmi viszonyaink physiognomikájából valami általánosra következtet. Ebben a részben hejszalnyit sem enged Schlegel Vilmosnak, s mit Hsine róla ír, teljesen illik irodalmunkra is. Ő ugyanis höchstens erlauscht nur etwas von der Physiognomie, einige äusserliche Züge der Gegenwart, und das sind gewöhnlich die minder schönen Züge; indem er den Geist nicht begreift der sie belebt, so sieht er in unserm ganzen modernen Leben nur eine prosaische Fratze. És mentül jobban vizsgáljuk eddigelő taglalt negatíonak hypothetikus módszerét, annál eredetibb dolgokra akadunk.

De a legfurfangosabb eredetiség mindenesetre ott kezdődik, hol azon felfedezést teszi, hogy mi a középkor sötétségéből egyszerre az egészen átváltozott jelenkorba levünk bedobva; s hogy ez állítás igazságáról meggyőződünk, csak költészetünk tevégyük vizsgálat alá. S most a harmadik cikkben költészetünknek ily egyszerű vizsgálása következik. Mondatik ugyanis, hogy mennyire különbözik a mi első dadogásunk más népekétől, mert a mi eposzunk nem ollyszuru nép-eposz, mint p. o. Homér és Oszszián. És ennek oka, hogy mi erőtetett műveltségünkben ugrást tettünk, mert míg a költészet előbb jár mint a prosa, a mese előbb mint a historia, a mythosz előbb mint a moral és religio, nálunk mindez megfordítva van.

Itt van az élet és természet, isten igazában négykéz-lábra állítva! Író modern életünk tüneményeit erővel hypothetikus kap-tara csigazza, s irodalmi eposzunkat, azzal, mi szoros értelemben vett nép-eposz, identificalja, s minthogy benne, mint természetes, nincs meg népünk eredeti világnézete: tehát kimondja, hogy mennyire különbözött első dadogásunk a más népekétől, s mi a saját szellemünkkel fejlett költészet, mese és mythosz korát, szóval a phantasia világot átugrottuk. Igen szép! csak hogy ilyesmi a természet organicus fejlődése szempontjából lehetetlen, mert a phantasia mindig legelső kezd tehetségeink sorában fejlődni, — s így lehetetlen dolog ebben a részben ugrást csinálni. Azonban meglehet, hogy író a magyar nemzetet valami csuda-állatnak nézi, kinek a kepzéro nem tartozik egyáltalában leleketelteségi közzé, s talán akadhatnak emberek, kikkel elbithet ily absurdumot, minthogy a nemzet Ázsiában élte le a phantasia világot, s az új honsban rája erőszakolt keresztény világnézet — melyre még megérve nem volt, annyira letörtött minden egyéni saját-ságot, hogy emlékeink is csak néhány homályos vonásban maradtak, — melyek mindazáltal magokban is légségek arra, hogy ha kezzel nem, de legalább észszel megfoghatóvá tehessék — miszerint a magyar csakugyan nem szökte a phantasia világot keresztül. — S vajjon, hogy jelen irodalmunk nem ilyszuru alapon fejlődött ki, tehát mondhatunk afelet? latszott-e a német irodalomnak Lessing előtti iróiból a nepies élet és világnézet? Hat nem volt teljesen franciaizáció? S a franciaizáció irodalom nem csak kevés idő óta szabadult ki a hellen classicitás ellettől idegen, csupa elméletből elvont merev formáiból? Hisz ottan ez

Irodalom és Tudomány.

ÉSZREVÉTELEK a Budapesti Híradóban * * jegy alatt megjelent Kritikai szemlére.

Nem egyszer vadoltak a B. P. Híradót casustikával Tudjuk, hogy e vad minddedd egyoldalú elfogultságból eredő gyanusításnál nem vala egyéb: azonban ha e tárgyaljuk-czikkek a szerkesztőség saját véleményének firmája alatt jutottak az olvasó közzség elibe, ugy a casustikai vad igen helyen van. — S igenytelen észrevételemmel csak is azon egyszerű okból folytatom a B. P. Híradóhoz, hogy az általam igen tisztelt szerkesztőség ez ügyre nézve határozott szinzeiben lassam és látassam. Nem czelom részletes kritika. Ez igen halatlan munka volna, mert alig hiszem, hogy ezikkeiben maga az író is tudna mutatni egy vezerszemet, mely a részleteket organikai egészsze öszpontosítja; aztán ha elszámitjuk mind azt, mi csupán szóhalmoz, ismétlés, s mi nem annyira a tárgyról, mint a tárgy körül van elmondva: a huszonnégy tomoott hasáb jobban öszszesugorodik mint szalonna-bőr az eleven szőnen. Sőt magának a körmönfont tulipános irmodok harlequin-lebernyegén keresztül az eszmék lényegéig hatni is erőfeszítésbe kerül. Egyebiránt is az ilyszuru dolgozatoknál csupán az eljárási módor cselelfogásait kell kitalálnunk — aztán az egész — mint megfejlett Sphinx — önkint megsemmisül.

Mindjárt kezdetben megtanulhatjuk: miszerint a nép és irodalom nálunk idegenen állanak egymással elleneben, s az irodalom mai napig sem lón a nép tulajdona. Ime rögtön a következétségnek egy baklövése: ugyanis néhány sorral ebből olvashatjuk: hogy nem igen dicseretes (C) nejjellemünk irodalmunk-

* A B. P. Híradó szerkesztősége még akkor, midőn lapjában megnyitotta az „Irodalom és Tudomány” című rovatot, nyilvánítá, miszerint abban a kritikának teljesen szabad tét kíván engedni, még azon esetben is, ha saját véleményétől eltérő nézetek fejtenének ki valamely író által, csak azt tartvan fen magának, hogy ha politikai elveitől eltérő fejtegetések foglaltatnának valamely dolgozatban, ezek iránt jegyzetileg, ha szükségesnek látja, észrevételt teheszen. Ezen nyilatkozatot itt megjuttatva a szerkesztőség, természetesen, miszerint ugy a „kritikai szemle” mint egyéb ugyanazon rovaiban megjelent vagy ezentul megjelenendő bírálatok, dolgozatok sat. a szerkesztőség véleménye kifejezésének nem tekinthetők. A szerkesztőség a kritikának teljesen szabad tét kíván engedni, és azért az antikritikát sem zárja ki. — Szerk.

veltebb népeknél egyik főfeladatának tekinté a nevelésnek czél szerű előmozdítását; de mint az élet tanúsítja, a legdúsabb Anglia sem látja egyenes törvényszabta ösvényen mindazt, mit a nevelés igényel, hanem Brougham tudósítása szerint: a magánügyetek segedelmével van sok helyütt segítve. — Ha átme gyünk az anyagi térre, az ipar szűzfélé ágainak kifejlése és hasznossá tétele csak önkényes társulatok által lehetséges, mert hol áldozat igényeltek, vagy bizonytalan eredmény mutatkozik, ott adakozásra önkényes vállalkozás buzdíthat, és mivel a kormányzó hatalom sokkal magasabb, hogysem a particularisig bocsátkozhatnék le, és a társulati téren sem követheti szüntelen éber szemekkel a magán 's egyes czélokra alakult erők működését, a statusnak érdekében fekszik főleg a közjólét előmozdítására szabad — értjük törvényesen meghatározott szabad — kifejlést engedni. A nemzetek története tesz tanúságot ama sok és üdvös eredményekről, mik az egyesület terén az emberiség javára koronként feltűnendek. Mit tön a keletindiai társulat Anglia kereskedésének felvirágzására, mit hatalmas fényének emelésére, tudja, ki roppant bíralmát Angliának ismeri. De mellözve egyebet, még csak a szenvedő emberiség szánandó sorsára figyelmeztetjük az olvasót. E téren az emberbarátok jótékonyága ezek, sőt milliók könyveit letörölte és letörli ma is a művelt világban; nincs nemzet, műveltebb nemzet Európában, mely a betegek gyógyítására, az árva atyai ápolására, a szűkölködők táplálására 'sat. jótékony egyesület által a könyörülő szíveknek nemes áldozatából nem emelt volna intézeteket, avagy ideiglenes felségelést nem nyújtott volna. — Mindez tanúsítja, hogy a társulhatás, a polgárok egyik elsajáthatalan joga, mely nélkül erejének szabad kifejlése meggátoltatik, a lelkesülés zsidóbb 's a szellemi 's anyagi jólét emelésére czélzó legszébb törekvések elenyésznek. Nincs a mai művelt világban igazi felvirágzás illy egyesületi szabadság nélkül, mutatja ezt a pangó és süllyedő ozmán birodalom is.

Midőn illy nyíltan küzdünk, és vitatjuk a polgároknak társulhatási jogát, 's így szólnak az egyéni szabadság mellett, csak igazságot követelünk, 's mert olly honban élünk, hol a polgári szabadság ótmára öszintén föllépni lehet és kötelesség is! Törvényes intézkedés alkotmányos honban akkor alapos, ha biztosítatik a polgároknak anyai szabadság, mennyi szükséges az alkotmányossággal elhatározni. De éppen ezen alapigazságból indulva ki igen felszeg és veszélyes lenne az egyes polgárok jogát az általános jog elméleti terén meghatározni, a nélkül hogy egyszersmind azt ne kérdeznők: vajjon minő irány és arányban áll ezen egyéni szabadság az összes polgárzat közszabadságával? vajjon mi magában szabad és jó, nem válhatik-e veszélyes és káros? Nincs-e a kormányznak teendője az illetén társulatok körül? Es ha van, mennyire terjedjen a kormány intézkedése, hogy a közszabadság ótalmá tekintetéből és színe alatt az egyéni szabadság kelleitül ne korlátoztassék? Vagy ellenkezőleg, meddig engedhető a polgárok egyesülési jogának alkalmazása, hogy az egyéni szabadság ürügye alatt, a közjólét és bátorság ne szenvedjen? Igen, ezek mind ollyan kérdések, melyek megfejtése elkerülhetlenül szükséges, hogy törvényes intézkedéseink sem egyoldalúak, sem igazságtalanokká és a közállományra nézve veszélyesekké ne váljanak. — És azért ezeknek fejtegetése további elmélkedésünk 's értekezésünk tárgya leend.

Megyék

ZÁGRÁBBÓL, mart. 4. Február 20án főispánunk ő mlgá elnöklete alatt megkezdett és mai napon bevégezt évnegyedében a nép és irodalom még idegenebben állottak egymás ellenében, mint nálunk jelenleg, 's az ugrás hypothesisét épen úgy ki lehetett volna ránczizálni ott is, mint nálunk.

Ugyan a fentebbi modorban beszél író tovább is az egész harmadik cikk folytatban, — melyet azonban tovább boncolni felesleges, miután a felfogási szempont abszurdummal határos ferdeségét már kimutattuk.

A negyedik cikkben lyricánkról beszél, 's a magyar népdalok és mondák ismertetésében ugyancsak megdicséri népjellemünket, 's nincs szeretremelőt semmi, mit a magyar népjellemről, 's nincs dicséret, mit e népdalok melyen átérzett költői becséről el ne mondana. 'S mégis alább újra a szokott modorban kezd beszélni, 's kisüti a neveltségesség legneveltségesebbjét, hogy t. i. hiányzik verunkben a szép iránti érzék. Már magában e következtelen egyoldalúság eléggé megczafolja irást, épen azért nincs miért több szót vesztelgessünk e részleteiről épen úgy, mint a cikkeknél általában.

Es most nem árt igénytelen észrevételeinket néhány indutival bevégezni. — Ha e cikkeket tisztán szemléleti részét tekintjük, ott író egészen más, mint midőn viszonyainkról szól, mert sokoldalulag művelt józan logikai szellemet tüntet fel, 's honnét van, hogy az alkalmazás terén mégis annyi a következtelenség? Honnan ez anomalia? Nincs szükség a fehér sorok közt is bizonyos olvasni tudó mély bölcseségre, hogy ez anomáliában — bizonyos kétes színzetű arriere-pensé körül gravitáló casuisticai eljárásra ne bukkanjunk — 's ha meg azon körülményt is megemlítjük, miszerint e cikkeket elsje magyarban megjelenté után bámulatos rövid idő, alig 4—5 nap alatt már közöltetett az Augsb. Allg. Beilagejában, Dr. Falk aláírásával, 's a Pesten egyetlen Dr. Falk ovást tesz a Spiegelben, hogy e cikk közlése nem ó, mert sokkal jobban ismeri 's becsüli a magyar irodalmat, hogysem azt „zügellose Gemeinheit“ vadjával illetné, de másfelől tudja, honnan származik ez aljas mystificatio, 's ezt rövid időn folfejteni igéri. igen, ha e körülményt is megemlítjük, akkor aztán a hangulat, mely e cikkeken elomlik! — Midőn Börne a nemetkről ír, epés gyűlöleten mégis átsugárzik a kedély természetzerű sympatheticus melege, de itt, az egészen negatív modor minden pietást labbal tapodó vakmerősége ollyszerű: mintha magát Mephistophelest hallanók egy kristályosodott közönység fagyos ironiájával mondani: Ich bin der Geist, der steta verneint! —

Manfred.

des közgyűlésünket azon m. é. december 23án kelt k. k. végzemény felolvasása nyitá meg, mely megyénk m. é. nov. 20kai közgyűléséből Turmezőre kiküldött k. biztosság dolgában legfelsőbb helyre terjesztett felirását, tartalmánál fogva komoly kifejezésekkel roszalván, a megyét törvényszabta munkássághatárai tisztelére, 's névszerint az 1741ki 13ik t. cz. megtartására utasítja, egyszersmind a további ellenzés sajnos következményeire az illetőket emlékeztetvén. Erre a felszólaló J. A. hozzább 's aránylag mérsékelt beszédében panaszsza említé: mikép állítólag a kir. biztos ur, eddigi eljárása modorával, Turmezőt zavarba hozta légyen. Egyébiránt nem lévén szándéka ő es. kir. felsége akaratainak ellenszegülni, csak arra kéri a ns megyét, hogy a kiküldött k. biztosság munkájának minélelőbbi bevégeztését közbejárásával eszközölni sziveskedjék. Mire főispán ő mlgá ezen k. k. leiratot előidézö eseményekre nézve mély sajnálatát, 's azon szívbeli ohajtását: m'képen hasonló tartalmu kir. leirat soha többé ezen ns gyülekezethen ne olvastatnék, kijelentvén, az egész tárgyat három kérdésnek kimeríthetőnek vélte. Először ugyan is: mit kíván jelen körülményekben a fejedelem iránti hűség? 2or mit parancsol a hatóság jelleme igényelte következetesség? 3or mit tanácsol a kir. biztossági ügynek mostani állása? Ezekre nézve ő mlgá tanácsadó véleményét e következőkben pontosítá ösze. Az elsőre nézve t. i.: nyilvánítassék egy legmélyebb hódolattal ő felsége elibe terjesztendő felirásban e megyének ugyan is ő felsége iránti töntrithatlan hűsége, és kéressék a multakra, 's névszerint a szóban forgó k. leiratnak azon kifejezésére nézve: mint ha szándékunk volna többé nem jobbulni, a legkegyelmesebb kir. bocsánat. A másodikra nézve: miután a turmezei kir. biztosság ügyében leérkezett két k. k. leirat foganata a megye részéről, hol a magyarországi megyékhez intézett körlevelek, hol pedig ő felségének felterjesztett felirások által, akadályt tapasztalt volna: most, indva lévén ő felségének a megyének m. é. nov. 20ai közgyűléséből felterjesztett felirására leérkezett, 's a kérdéses ügyet végképen eldöntö, imént felolvasott végzeménye, azt kívánja a hatóság lépéseire illy következetesség, hogy azon két kir. leiratnak valamint maga a megye engedelmeskedjék, ugy Turmezőt is hasonló engedelmességre utasítsa; egyszersmind határozza meg, miszerint a kir. biztosnak az általa netalán kívánandó, 's eljásához szükséges eszközöket mind maga a ns megye, mind pedig a turmezei hatóság átnyújtsa, hogy aztán: a harmadikra nézve ő kir. felségétől a kir. biztosnak ügye siettetésére adandó legkegyelmesebb utasítás alaposan kérethessék, miszerint egy részről Turmező törvényszerű állásába minélelőbb visszatérhessen, más részről pedig a legfelsőbb helyen netalán bevadott egyéneknek ártatlanságuk kimutatására kívánatos alkalom nyujtassék. Ó mlgának ezen előterjesztésére nem lévén senkinek kifogása, sőt ő méltóságának ismételt felszólítása következtében nyilván jelentvén a nemes megye abeli hozzájárulását: az imént előhozottak mint közzelhatározás kimondattak, és az ezen határozat kivételére tendőjek megtétetvén, esekély véleményem szerint, megyénk új phasisát jellemzik. — Felolvastatván tovább a nmlgu helyi tanácsnak jan. 18án kelt, 's István ő es. kir. felségének kir. helytartóvá legfelsőbb kinevezetését a megyével tudatö intézvénye: főispán ő mlgá indítványára ő es. kir. felségének az ország közohajtása abeli legkegyelmesebb megelözéséért legmélyebb köszönetünket — valamint kir. helytartónk ő felségének legöszintébb örvendezésünket, nemkülönben ő es. kir. felségének és fenséges anyjának fejlethetlen vesztességökbeni legbensőbb részvétünket tanusztandó leveleket kész megegyezéssel küldeni határoztuk. Más részről pedig gr. Draskovich János indítványozván: miszerint a legközelebbi tartománygyűlésre küldendő követeinknek azon utasítás adassék, hogy ő felségének a kir. helytartónak nádorrá országgyűléseni eszközöndő választatását szorgalmazza, ezen indítvány is közörműkiáltással elfogadtatott. — Első alispánunk jelentéséből fájdalommal értettük, hogy megyénk néhány vidékein is az eleség szűke mutatkozik. Azonban nagy vigasztalásukra szolgált a rdnek azon tudósítás, hogy az illető uradalmak — gr. Batthyány Kázmér és Paravich Polikárp — megszorult jobbágyaikon tetemes áldozatokkal segíteni iparkoznak. Határozatá lön, hogy a nyomorgó vidékeken létező kincstári uradalmak is hasonló cselekvésre — a mennyire ez még meg nem történt volna — hivassanak fel; nemkülönben, hogy közhasznu, a megye költségén kiendő útépítés által keresetmód nyujtassék a szűkölködőknek. — A naponkint legalább is négy óráig tartó, 's főispán ur ő mlgának személyes elnökletével szakadatlanul diszlo tanácskozásokat február 25kén egy szent kötelesség teljesítése tekintetéből félbeszakasztottuk. Említett napon tudniillik gyászoltuk a székes templomban fejlethetlen nádorunk, Jó-zsef ő es. kir. felsége e világból kimúltát, egyszersmind forró imánkat bemutatván az egek urának az elhunyt nagy lelkének dicsőítéseért. Hasonló ájtatossággal, mely a plebania templomban tartott, félbeszakasztottuk a mai, ez uttal utolsó gyűlésünket is. — Fennevezett febr. 25kén nem tartatván ülés ő mlgá a főispán ur megyénk megbékülése körül fáradszathatlanul zorgoskodván, mindkét párt néhány képviselőt eszmecsere és ez által eszközöndő kölcsönös közlekedés okáért magához meghíni kegyes volt. Nagy lévén még eddig bizonyos közjogi pontokra nézve a két párt közötti véleménykülönbség, nem sikerült ugyan egészen a nemes, közhálára méltó kiserlet: de még sem volt minden foganat nélkül; mert nemcsak hogy a valódi magyar vendégiszere-ttel fűszerezett asztalnál majd nem hihetlen vidámság uralkodott a kölcsönös elkeseredéshez szokottak körében: de nyilván is fogadták a különpartiak, hogy a köztanácskozásokban egymást kimélni fogják, és azért minden recriminatóktól tartózkodni készek. 'S volt is látszata ezen kölcsönös, bölcsen kiszámított közlekedésnek, főkép a két legközelebb következett napon. Hogy pedig később, a vitaközös folya-

mában néhanéha setétebbre borult a derűtlenségnek kellemesen indult politikai egünk, nem annyira az említett kibékülési tanácskozásban jelenvoltakat, hanem többnyire J. I. t. bíró, egy igenigen illiberalis tagját az itteni ellenzéknek okozhatni, ki hihetőleg egy szomorú csapás következtében igen tüzes képzeld tehetségétől ingereltetvén, másokat viszont ingerelni szokott, a mi ez alkalommal annál könnyebben történhetett, mert a rrk szokottnál nagyobb számmal gyűltenek öszsze. Voltak köznemesek is, tartalékseregül szolgálódók az ellenzéknek; azonban számuk napról napra kevesbedett, 's általában illedelmesen viselték magokat. Azonban ha a különféle érdekü vitaközös tárgyak során ez uttal sem hiányzottak a párti ingerültség symptomái: én — főkép főispán urunk ő mlgá érett bölcseségében bizván — mégsem mondok le multkori levelemben nyilvánított reményemről; addig pedig, ugyanis ő mlgá e közgyűlésünket befejező szavaival — kérem az egek urát, hogy míg tökéletesebb egyetértés áldásával nem boldogít, legalább a mostanit fentartanunk engedje. — V.

BUDAPESTI HIRHARANG. A bécsi nagy sorshuzás e hó 6- 's Skán ismét kedvezett hazánknak, talán annak jeléül, hogy mi leginkább a sorsban bizunk, 's attól várunk minden ellen orvoslást; ezuttal, mint hirlik, Fehérvárra ment a főnyertes, még pedig olly kettős szerencsével, hogy az illető boldog egyén az előhuzásban a főnyertessel egyszersmind több sorsjegyet nyert, melyek közt volt aztán a főhuzási nagy nyertes is, több kisebb nyerőszámmal együtt. — Budán a ráczvárosban mult héten tűz támadván, egy ház csakhamar elhamvadt. Ugyanakkor történt, hogy az egyik szomszéd bezára kapuját 's nem engedé kútját használtatni, mi mellett legesodátosb az, hogy nem borkereskedő, 's mégis annyira fukarkodott vízával. — E napokban „Buda“ gözöson többi közt egy gabonakereskedő is volt barátjával, kinek nagy örömmel mondá, hogy mult évben huszonhét ezer forintot nyert zabon és tisztabuzán. E szerencsét egy éltés asszonyság is meghallá, ki a két jó barát közelében ült, 's azonnal nyájasan kéré a szerencsés kereskedőt: Jegyezze föl némi kis adományt a budapesti szűkölködők számára; a gabonakereskedő azonban nem épen legnagyobb nyájassággal elutasítá az aláírási ívet, mondván, mikép többször tapasztalá, hogy illy adakozásokban méltatlank is részesülnek, neki tehát változhatlan elve — semmit nem adni. Szerencse, hogy illy érzelmü emberek nem nagy számmal találhatnak. — A vacziutczában „Szérlóham“ aláírásu kép van kifüggesztve a képarusoknál, mely mindig sok esodátót gyűjt össze, pedig a mostani tavaszi szelek Budapest utczáin majd mindennap sokkal mulatságosb és egyszersmind természetesb látványokat okoznak, kivéven, hogy e látványok az érintett képen kissé gömbölyübbek 's a harisnyák tisztábbak. — Buffon azt mondá: a majom leginkább abban különbözik az embertől, hogy arca szőrös és lábikrája nincs, most ellenben nemesak a majom arca szőrös és nemesak a majomnak nincs lábikrája, 's csak az a kérdés, hogy a majmok tökélyeshültek-e, vagy az emberek fajultak el? Ha néhány nap folyvást rendszeren sétál valaki délután egy óra tájban a vacziutczában, alkalmasint az utóbbi állítás mellett fog szavazni. — Valóságos tényt mondunk el, melyet sokan, kik a fővárosi életet nem ismerik, még regényben is tulzoltatnak hinnének. Vidékről egy ur fiatal nevével együtt Pestre jött, több hétig itt tartózkodni ohajtván, bizonyos pörös ügy szorgalmazása és eldöntetése végett. Alig voltak néhány napig Pesten, 's a férj kártyások társaságába vegyült, és rövid idő mulva nemesak pénzt eljásztá, hanem adósságot is csinált. Most minden oldalról zoriáltak 's fenyegeték őt, 's ekkor egy asszonyság jelent meg nála, ki egész készséggel ígéré neki, hogy adósságát kifizeti, 's azonkúl kétszáz forintot fizet neki, ha nejt három hétre, mint — társalkodónót magához viheti. A férj tüstint engedett e kívánságnak, mit épen nem kell csodálni, mert kártyástól még sokkal több is kitelik, 's a nő is engede végre férje unszolásának és a növekedő szükségnek, 's a nyájas asszonysággal eltávozott. A kitűzött három hét alatt annyira megtetszett a menyecskének — társalkodónói álomása, hogy megmaradt mellette, 's férje egyedül utazott haza, miután nevével együtt pörét is elveszté. E kettős vesztesség egyik részével legalább vigasztalhatja magát. — Egy falusi ur a mostani vásárra feljövén Pestre, többi közt csodálkozott, hogy huzamosb idő óta szót sem olvashatni hirlapokban váltohamisításokról; még inkább csodálkozott mindazáltal, midőn azon felvilágosított nyéré, hogy rendes keresetmód nem lehet hirlapi újdonságok közé sorozni, mert különben végre azt is el kellene mondani, hogy például X... szabó hány nadrágot vart. — Nemzeti színházunk mostani hanyagsága olly példátlan, hogy jótékony versenyzés nélkül végkép elsüllyed, ha mielőbb valami váratlan csoda nem segít rajta. A legközelebb mult tizenkét nap alatt öt daltjék adott, 's ezek közül egy ócskának háromszori ismétlése volt! Fűredyt most bocsáták utnak, hogy a vásári közönségnek épen semmi élvezete ne lehessen. Ha az egy Hollósy Cornélia nem adna érdeket a silány játékrénd daczára is néhány előadásnak hetenkint, ugy végkép eltakarodnék tőlünk a közönség. Színházunk legnagyobb ellensége szándékosan nem ártathatja ez intézetünknek annyit, mint a rendezőség példátlan hanyagsága, mely már a legbuzgóbb színházlátogatókat is bosszantja. —

Az első MAGYAR FESTÉSZETI ACADEMIÁT gyámolító társulat részéről ezennel tisztelettel kértnek a t. cz. részvényesek, hogy az általok aláírt részvények után járó díjakat csupan csak Emich Gusztáv pesti könyvtáros urnál, mint a társulat rendes pénztárnokánál, az ural- és kigyó-uteza szegletén méltóztassanak lefizetni. Közli Ritter Sándor, egyesületi titkár.

POZ
's éber
tanácsos
nak bol
intézet
seknek
beszéd
szellem
bölcs ir
ban a k
tek, ha
eredme
mélhét
szellemi
kiemelni
mény sz
nak esa
suk, m
mint üzle
meg ön
reménye
csak ez
forrása,
lak, nyo
kában,
zós ágyá
mas foly
mellyek
megfelel
lemes
szellemé
hasznu h
legyen sz
nem, ön
zetnem,
ván, ha
Minden
mékeny
hiszem,
növény k
jelölne
komoly n
jó földre
örkődéne
dön ezen
biró élete
hogy önt
várakozás
kezelés s
éretz iga
nak tartoz
gondosko
mellyet m
érdekek h
letére von
veiből fol
lendik, ha
meltányla
szolgálán
nem fogna
„Es m
adom önö
nyét, rövi
lettek bet
azoknak a
tetszik, h
ftal halad
ropában
feltűnőleg
vakra 184
's ha eze
98,480 ft
37,200 ft
ügyletre 1
215,525 ft
letek neve
forgalom 3
a számad
a mult évi
az ezt me
irányban
reértések
vetel. — U
zelebbi évi
crisisen k
visszafejté
ügyletek r
rűlmények
seknek 's a
nak is növé
's szabad r
ritására k
szintén ter
szerű forg
törék aran
latványunk
gatlan zálo
gyonunkna
legezési üg
pénztári ké
nevezetese
statuspapir
igen jó és i
érezhetőleg

POZSONYI TAKARÉK-PÉNZTÁR. Azon buzgó részvét 's éber figyelem által, mellyel mélt. gróf Zichy Ferencz udv. tanácsos a pozsonyi takarékpénztár iránt magas hivatalának bokros foglalatosságai között is folyvást viseltetett, ez intézetnél felejtethetné lón a nemes gróf, ki a részvényeseknek f. e. febr. 14-én tartott közgyűlését követő elnöki beszéddel nyitá meg: „Uram! intézetünk életvidor kora szelleműs ifjúságának még minden ingereivel teljes, 's azon böles intézkedések, mellyeket önök folytonos összehangzásban a közönség javával, intézetünk érdekében életbeléptettek, ha erkölcsi tekintetben számítás tárgyai nem lehetnek is, eredményeikben sokkal gyümölcsözőbbek, hogy sem ne remélhetném, mikint én, ki jónok érdemeit ezen az öntudat szellemi hatalmát fényesen igazoló előlépésnél elismerőleg kiemelni örvend, szívem őszinte ömledésében a közvélemény szavát hangoztatom vissza. Valóban hazánk viszonyainak csak egy rövid áttekintése kívánatik arra, hogy átlásuk, miként az elválasztó pillanatot, melly csatákban egy mint üzletkészt csak felette ritka, a' uaga idejében ragadák meg önök, 's tapasztalás igazolta böles előrelátásuk mellett reményeimhez kétség sem fér, hogy az igénytelen erénynek csak ez előtt még kevés évvel is figyelemre alig méltatott ime forrása, melly elszagott irányában, mikint egyes vízvonalak, nyomtalanul tünt vala el tétlen közönyösség futóhomokában, — tetterős férfiak által, mint önök, a' bizodalom közös ágálya vezette 's egyesítve, nemsokára iparunk hatalmas folyamává válandik. És illy kedvező kilátások között, mellyek békés irányu századunk igényeinek is tökéletesen megfelelenek, midőn magamat azon rám néve különben kellemetes fáradság alól felmentve érzem, hogy a szelid kor szellemével már eredetileg összehangzó intézetünknek közhasznu hatását önöknek közelebből 's ismételve kiténtessem, legyen szabad, mielőtt mai gyűlésünk célját megközelíteném, önök figyelmét amaz általunk híven táplált elvre vezetnem, melly eljárásunkban folyvást vezérfonalul szolgálván, hazai viszonyainkkal is örvendetes összehangzásban áll. Minden ügyet lelke kétségen kívül a bizodalom. Azon termékeny földet, mellyben ezen dicső virág tenyészik, azt hiszem, önöknek, kik ezen áldott 's maga körül áldást hintő növény kifejlését teljes virágában látják, nem szükséges kijelölnöm; 's a ki kezelésünk folyamatát az adott körülmények komoly méltánylata mellett egészséges szemekkel kíséri, e jó földre, mellynek táplálata felett önök féltékeny gondnal öröködenek, azonnal ráismerend, 's ez a nyilvánosság. Midőn ezen nagy és minden tetteinkbe hatalmas befolyással bíró életelvnek teljes elismeréssel hódolok, étet a remény, hogy önök tekintetbe vevén intézetünknek a legmerészebb várakozást is túlhaladó vagyon-forgalmát, melly az intézeti kezelés szilárságának legörvendetesebb jele, azon kötelesség-érzet igazolásául, mellyel a folyvást növekedő bizodalomnak tartozunk, tartalékokéunknak kellő szaporításáról önkint gondoskodni fogunk, és hogy önök azon böles rendeletet, mellyet magas kormányunk oly sok 's valóban szívén fekvő érdekek biztosítására 's a hazai takarékpénztárak felügyeletére vonatkozólag, kibocsátani az állodalmi gazdaságt elveiből folyó kötelességének tartott, nemesak örömmel üdvözölködök, hanem ez intézkedések közhasznu célzatának kellő méltánylata mellett, önök uraim a többinek is példányul szolgálódnak, a valóság szabad levegőjétől tartani soha nem fogunk.

„És most már mai tanácskozásunk céljához jutva, előadom önöknek a legközelebb lefolyt igazgatási év eredményét, rövid, de lehetőleg kielégítő vázlatokban. Az érdekeltet betéti öszlete 1,606,558 ft 2 kr., ellenben az ugyanazoknak visszafizetett öszlet 1,405,115 ft 2 kr., miből kiteszik, hogy a betételek a visszafizetéseket csak 201,442 ftal haladák túl, mi a közönségesen uralkodó egész Európában érezhető, pénzbeli terhes viszonyok mellett még feltűnőleg kedvező eredménynek tekinthető. — Fekvő javakra 1846dik évben csupán 135,680 ft kölcsönözött ki, 's ha ezen öszletből az előbbi kölcsönökre visszafizetett 98,480 ft leszámitatik, a kikölcsönzött öszlet tulajdonképen 37,200 ftal nem megy többre. Ellenben az előlevezési ügyletre 1,916,965 ft 37 kr., a váltói beváltásokra pedig 215,325 ft 1 kr. fordítottat, miből önök ezen utóbbi ügyletek nevezetes emelkedését állatandják. Az öszves ügyleti forgalom 3,951,707 ft. 40 kr.; az öszves igazgatási vagyon a számadási év bezártával 2,112,112 ft 53 kr. és végre a a mult évi ügylet tiszta jövedelme 9137 ft 2 kr. Ezen, kivált az ezt megelőző évek tetemes forgalma 's jövedelmezése irányában nyilván csekélynek látszó nyereség, minden félreértések megelőzése tekintetéből némi felvilágosítást követel. — Ugyanis közönségesen ismert tény, hogy a legközelebbi évek mily nagy és még most is folyvást tartó pénzcrisisen kellett magát átküzdenie, a mit önök a nevezetes visszafizetésekből, nem különben az előlevezési és beváltási ügyletek roppant növekedéséből állatandanak. Hogy illy körülmények között a részünkről teendő biztosítási intézkedéseknek 's az ezekkel szükségesképen öszvekött áldozatoknak is növekedni, jelesül pedig főgondunknak az ingó tőke 's szabad rendelkezés alá vonható pénztári készüzet szaporítására kellett irányoztatni, ezt épen oly világosnak, mint szintén természetesenke talalándják önök, hogy a tőkék célzatos zalogra mindöszve 971,410 ft 48 kr., tehát öszves vagyonunknak még felét sem kölcsönzök ki, ellenben az előlevezési ügylet 508,979 ft 30 kr., az elannyira szükséges pénztári készüzet pedig 161,481 ft 20 kr. rugott. A legnevezetesebb tétel végre azon 270,575 ftból álló öszlet, melly statuspapirokra fordítottat, a mellyek mindamellett, hogy igen jó és fontos szolgálatot tettek, a számadási sulygyent érezhetőleg megingatták, miután a zárszámadás idejekor a

folyam alacson állása, attól, melly az előbbi év zárszámadásánál felvételbe jött, nagyon eltérő volt. — Még házuk befejezett építésére figyelmeztetem önöket, melly városunk díszére szolgáló épület öszvesen 128,536 ft 1 krba került. Ugyanaz egy nagy pénzén kívül egészen ki lévén kerülve, jelenleg 5790 ftot jövedelmez, 's e szerint a ráfordított tőkétől 1/2 % nélkevesséltöbbet kamatoz; minél kevésbé ki-méltettek ezen ház építésénél különösen a takarékpénztári szállás biztosítása 's a kül- és belesin tekintetben a költségek, annál örvedetesebb ezen eredmény, melly egyszersmind világosan tanusítja, hogy kellő elővigyázat 's dologismeret mellett, a munkás osztály jutalmas foglalkodtatásával új építkezések hasznossal bocsátkozhatni.

„Midőn a lefolyt igazgatási évek imént kivonatlag előterjesztett eredményét önök vizsgálata alá bocsátom, nincs más hátra, mint megelőzni önöket, azon őszinte köszönet nyilvánításában, mellyet e tisztelt gyülekezet a választmány munkás kitűrésétől megtagadni bizonyosan nem fog; meg-lévén győződve, hogy ama szilárd férfiaknál, kiknek intézetünk javára szánt ényvedetlen buzgalomát akadály soha meg nem ingatja, fel fogom találni azon érzelmeiket, mellyek bennem egy elevenebb élet forrásává lőnek, 's mellyek a közös buzgósággal, közös bizalommal végrehajtott munkának kedves emlékeztélén ensem mindigen lelkesítendek.“

Ezen erőteljes 's a nagyszámu gyülekezet által élénk figyelemmel kísért előadást Jankó Mihály pozsonyiegyi első alispán urnak azon indítványa követé, hogy valamint a mélyen tisztelt elnöknek ezen intézet iránt folyvást tanusított fáradságát buzgalmaért, úgy az igazgató választmányának is az ügyletek lelkiismeretes kezeléset érdemelt köszönet szavazzassék, 's ez jegyzőkönyvbe foglalassék, melly indítványa a jóváhagyás legörvendetesebb kifejezése között egyhangulag elfogadtatott. — Végre határozottat, hogy ezen igazgatási év tiszta jövedelméből 1,137 ft 2 kr a tartalék-tőke szaporítására fordittatván, 8,000 ft egyegy részvényre 20 ft osztalékkal a részvényesek közt osztassék ki.

PESTI LÖVERSENY 1847ben. (ang. mf. = angol mérföld; ar. = arany; e. = esztendő; ft. = font; ism. = ismetelve; k. = kanca; m. = mész; 1 ang. mf. = 848 pozsonyi öl. A *gal jegyzelt díjak örökre léven alapítva, evenkiut mulhatlanul kijárnak.)

I. János 2án, szerdán délután. *1. Széchenyi-díj 100 arany értékű kargyertyatartó. — Futhat minden mész és kanca; 1600 öl ismetelve. 3e. 87 ft.; 4e. 102 ft.; 5e. 109 ft.; 6e. 113 ft.; idős 115 font; kanca 2 fonttal kevesebbet. Ló, melly már díjt nyert, 5 fonttal többet. Tet: 10 arany; fele bánat. A tetőz 40 aranyig a második lóé, azon felül az első. Bejelentés martius 31ig. — *2. Esterházy-díj 500 p. forint. A közelebbi feltételek később fognak közrebocsattatni. — 3. Festetics-Nákó-díj mai napig 36 arany. Az aláírás folytattatik. Tet: 10 arany; „fuss v. fizess.“ A tetőz a díjhoz kapcsolattik. Futhat ausztriai birodalmi és 6 esztendősnél nem idős minden mész. 2 ang. mf. 3e. 87 ft.; 4e. 113 ft.; 5e. 119 ft.; 6e. 123 ft. — 4. Parasztok próbafutása.

II. Junius 6án, vasárnap délután. 5. Pestrosi-díj 120 arany, ezüst serlegben. — Futhat ausztriai birodalomban nemzett és született minden ló, melly sem díjat, sem elegy- vagy külön versenyt még sehol sem nyert. 1 ang. mf. 3e. 87 ft.; 4e. 102 ft.; 5e. 109 ft.; 6e. 113 ft.; id. 115 ft.; mész 2 fonttal többet. Tet: 20 ar. fele bánat. A tetőz 40 aranyig a második lóé, azon felül az első. Bejelentés 6 nappal a futás előtt. — *6. Egyesült nemzeti díj mai napig 984 arany. Az aláírás folytattatik. A mi egybegyűl, 30 aranyat érő serlegben, 60 aranyon kívül, az első lóé; az érintett 60 arany pedig a másodiké. Futhat magyarion 3e. minden mész és kanca. 1 ang. mf. Teher: 95 font, kanca 2 fonttal kevesebbet. Ló, melly bármit 's barhol nyert, 5 fonttal többet. Tet: 40 ar.; fele bánat; a tetőz fele az első, fele a második lóé. Bejelentés mart. 31ig. — 7. Asszonyok pályájára 100 aranyat érő billikom az első lóé, a díjból megmaradt aranyok 50ig a második lóé, azon felül a tetőzzel együtt ismet az első. Futhat, angolt kivéve, minden mész és kanca. Egyszer körül, 20 öllet a nyerpont előtt kezdve. Tet: 10 arany „fuss v. fizess.“ Teher: 3e. 110 ft.; 4e. 125 ft.; 5e. 130 ft.; 6e. 's id. 135 ft. Mész 2 fonttal többet. Ló, melly futás végtél még sehol gyepen meg nem jelent, 5 fonttal kevesebbet; bécsi díj nyereje ugyanazon évben 3 fonttal többet. Ur-lovarok a szokott színekben. Bejelentés martius 31ig. — 8. Parasztverseny. Első lóé 75 pgorfor.; 2ike 25 pgorforint. Futhatnak mezei gazdák 's egyéb adózók saját lovai. — Bejelentés a futás napjaig.

III. Junius 9én, szerdán délután. *9. Sándor-díj, mellynek értéke körülbelül 100 arany. 2 ang. mf. ismetelve; ugrató verseny (hurdlerace) legalább 4 akadályon keresztül. Futhat minden ló. Teher: 4e. 110 ft.; 5e. 117 ft.; 6e. 120 font; telivér 5 fonttal többet. Tet: 20 ar. „fuss v. fizess.“ A tetőz 60 aranyig az első és második ló közt egyenlőkép osztatik fel; 60 aranyon felül a díjal együtt az első lóé. Bejelentés 48 órával a futás ideje előtt. Ha ki azonban ezen előleges bejelentés nélkül kívánna versenyezni, ezt 40 arany tét-pénz mellett tetheti. Ha legalább három ló nem lép a pályára, a díj nem adatik ki, hanem a következő évre marad. — *10. Hazaft-díj 100 arany. Futhat magyarion minden kanca; 1 ang. mf. ismetelve. 3e. 85 ft.; 4e. 100 ft.; 5e. 107 ft.; 6e. id. 111 ft. Bécsi díj nyereje ugyanazon évben 5 fonttal többet. Tet: 10 arany; „fuss v. fizess.“ a tetőz fele az első, fele a második lóé. Bejelentés mart. 31ig. — *11. Bathány-Hunyady-díj 200 arany. Futhat minden ló; 1 ang. mf. 3e. 87 ft.; 4e. 102 ft.; 5e. 109 ft.; 6e. 113 ft.; idős 115 ft. Angol telivér 10 fonttal többet; mész 2 fonttal többet. Tet: 20 arany „fuss v. fizess.“ A tetőz 40 aranyig a második lóé, azon felül az első. Bejelentés a futás előtt 3 nappal. — *12. Ostor-díj Tet: 10 arany „fuss v. fizess.“ egyszer körül 20 öllet a nyerpont előtt kezdve. Futhat minden ló. Ur-lovarok a szokott színekben; teltér semmi ügyelet. Az ostor 's a tetőz

fele az első, fele a második lóé. Aláírhatni a futás előtt 3 nappal.

„Mindazon díjakra, mellyeknek külön bejelentési határidő nincs kikötve, martius 31keig szükséges a díj külön megnevezésével 's a ló tökéletes leírásával a bejelentést megenni, bermentes és recepisse melletti leveiben, illy czim alatt: *Versenyt ültető a n. casinoban Pesten.* — Ezenkívül, minden futató tartozik pályára szánt lovat a futás előtt 48 órával a n. casinoban lévő ivre foljegyezni vagy foljegyzetni, hogy így a napi versenyrend annak idejében kinyomathassék. A napi versenyrendben föl nem jegyzett lovak azon napi díjfutásokban nem részesülhetnek, és ugyanott föl nem jegyzett versenyek is csak a foljegyzetek után mehetnek végbe. — A lovak kora a közönséges evől számitatik, úgy hogy például minden, 1844ben világra jött ló 1847ben mint 3e. jelenik meg, 's így tovább. LOARVERÉS: junius 7en delelőtti 10 órakor. — Pest, febr. 24ken 1847. — A pesti lovar-egylet választmánya által.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. London, mart. 4én. Tegnapelőtt tartatott a régóta előkészített meething, mellyben egy a koronához intézendő kérelemmel tárgyalatott, „Kra-kónak a bécsi kötés megsértésével az ausztriai birodalomba lett bekebelezése ellen.“ Az elnökséget Northampton marquis (a k. tudománytársulat elnöke) vitte, 's több más perek (Sligo marquis, Fitzwilliam gróf 's Wharcliffe és Beaumont lordok), sok jeles alsóházi tag, whig és tory pártiak (sir Edw. Condrington és Napier admirálok, Arundel gróf, Russel Edw. lord, Fitzroy Ch. lord, sir D. Norrey, dr. Bowring, Smith, O'Brien 'sat.) más ismeretes és tekintélyes férfiak, mint a lengyelek barátja Dudley Stuart lord, Urquhart Dávid, a költő és bankier Rogers és a londoni lordmayor, végre számos lengyel menekült, Krasinski Valer gróf, Jablonski kapitány, a lengyelbarátok irodalmi egyletének elnöke 'sat. vettek részt a tanácskozásban. Több előkelő perek u. m. Bedford (Russel J. lord testvére) és Sutherland hercegek, Fortescue Ellesmere, Granville grófok 'sat. rokonérmű iratokat küldöttek, valamint sir Edw. Bulwer Lytton, sir Stratford Canning, Hume 's az emberszerető Ashley lord. A Times mart. 3ai száma következő megjegyzést tesz ezen meething-ről: „A statusban minden pártion lévő, 's a parlamentben magokat kiténtetett férfiak állottak össze, királynéjoknak köszöneteket nyilvánítandók, hogy a minapi trónbeszédbe a krakói szabadstatus eltörlése ellen oly erő és méltóság-teljesen tiltakozott. Az egybegyűlt egyletemes értezté vizsgazoztatá azon indulatot, melly Fitzwilliam lord, sir Harry Verney, sir Ch. Napier és Beaumont lord beszédeiben nyilvánult. A Krakón szeritők elkövetett igazságtalanság, 's a lengyel nemzetiség ezen végső maradványának megsemmi-téséérti felinduláson felül, leginkább a Franciaországgal barátságos viszony helyreállítását kívánó érzelme merültek fel. Ha egyrészt a két országnak méltatlan eszközök által előidézett és méltatlan czélokra vezető minapi politikai meghason-lása érintett, ez másrészt inkább szánakozást mint ingerült-séget Franciaország iránt kifejező nyilatkozásokat szült, 's ismételve erőteljesen vitattatott, hogy a két honnak egyet-értése egyedüli biztos alapja nemsak Lengyelország jövő-dobeli függetlensége reményének, hanem Európa békéjének is. Ez megjegyzésre méltó tény, mintegy bővebb bizony-sága annak, mennyire súlyos a bün, melly azok fejét terheli, kik statuskötelességeik teljesítésében tulhajtás és illoyalítás-ukal oly köteleket bontottak fel, melly mindkét nemzet paizsa és büszkesége lehetett volna. — A krakói kérdés hónap (mart. 4én) az alsóházban fog szönyegre hozatni, még pedig Hume urnak azon 100,000 font sterling iránti indítványa által, miket Anglia az ugynevezett orosz-hol-landi kölcsön fejében fizet évenként Oroszországnak. Ezen ügy vázlata röviden ebből áll. Egy a Nagybritannia és Németalföld koronáik által 1814ki aug. 13kán aláírt kötés következtében, angolok által háború közben elfoglalt né-mely hollandi gyarmatok elöbenni tulajdonosaiknak vissza-adattak, 's Anglia a belga tartományok Hollandiához csato-lásában közremunkálását ígérte, egy millió font st. Svécziá-nak fizetvén, 2 milliót pedig Németalföld védelmére elő-levezvén. E feltételek alatt adatott át Angliának a jó remény foka és a britt-Guiana. Egy későbbi, 1815dik évi maj. 29kei szerződésben, Hollandia királya, hogy az orosz czár által a háboru alatt neki tett szolgálatokat megköszönje, magára vál-talt 25 millió forintot, mint egy részét azon tőkének és hát-ralévő kamatainak, mellyet Oroszország Hollandiában kölcsön vett; Anglia egy hasonló összeget vállalt magára. Ezen összeg részünkről mai napig is fizetik Oroszországnak Hollandért, még pedig Belgium és Holland öszszekötötése fentartásának feltétele alatt. Midőn ez unio 1831ben felbom-lott, e fizetés föltétele is elenyészett. Az 1815ki egység-gnek azonban inkább szelleméhez mint betűjéhez hű britt kormány Oroszországgal a parlament megegyezése mellett új szerződést kötött, 's ez által magát ama fizetés folytatására kötelezte. Ez okiratban határozottan nyilvánítatott, miké az 1815ki egység czélja: Angliának biztosítékot nyujtani, hogy Oroszország minden, Belgiumot illetendő kérdésekben azonosítni fogja politikáját azzal, mellyet a londoni udvar legjobbnak tart Europa igazságos egensúlyának fentartására, más részt pedig, hogy Oroszországnak régi hollandi adóssága egy részének fizetése biztosíttassék, még pedig a bécsi kötés általános határozatainak tekintetéből, mellyekbe Oroszország beleegyezett.“ Ezen záradék a Times további feszegetése szeríni világos bizony-sága, hogy most, midőn Oroszország a bécsi kötet Krakóra néve megsértette, a britt parlamentnek joga van azon összeg fizetését megszműntetni.

FRANCZIAORSZÁG. Normanby lord febr. 28kán a királynál audiencián volt és legnyújasabban fogadtatott. — A ministerium mart. 3kán 4 millió frank rendkívüli kiadás meg-

engedését kérte a kamarától, középítésekre a szűk idő alatt. Ujabbán a drágaság miatt megint többrendű esendzavarások voltak, jelesen az alsó szajnai, különben nem szűkölködő megyében, Honfleurban, a Szajna torkolata mellett. — Legnagyobb figyelmet a lapokban egy esküszéki eljárás von magára, mely által Chateaurouxban mart. 4kén a bazançaisi (de l'Indre megyében) esendzavarók közül három halálra, négy holtiglanos rabságra kényszerítő munkával, számosan pedig gályarabságra és börtönre ítéltettek. E esendzavarások még jan. 13—15kén történtek, mely három nap alatt a munkás osztály valóságos rettegéssel uralkodást üzött a polgárság felett és rablást, lopást 's mindennemű kicsapongásokat vitt véghez. A jury, mint látjuk, nem habozott, visszaretentő példát állítani fel. A közbíró ez alkalmi előadása szerint e drágasági zavargás a communismus tana elterjedésének gyümölcse volt, és Franciaországban 7 millió communista van, mert így neveznek minden éhezőt, ha olvasni sem tud. — Hasonlag a st.-omeri esküszéki is 40 esendzavarót ítél el 1—7 évi rabságra.

Paris, mart. 4. Jelenleg a spanyol házasságok, la Plata, sőt maga Abd-el-Kader is, hátravonulnak a gabonakerés előtt. Ezzel foglalkoznak a cabinet, a kamarák és a közönség, e körül forognak a jövőendő iránti aggodalmak 's remények. A legújabb tudósítások Franciaországnak majd minden részéből a gabonaár felszökkenését 2—3 frankkal jelentik, 's legújabbban számos helyeken a tömeg forrongásának jelei mutatkoztak. Feltűnő, hogy a drágulás akkor áll be, midőn Marseilleben a keletről jövő megterhelt hajók má: helyt nem kapnak, a havrei gabonatarakba már több amerikai gabona nem fér, Dünkirchen tárai túltömve, és Antverpa felől is sok gabonaterhelt hajó jó a csatornákon az országba. Ezen felül a vetések mindenütt szépen állnak. Azon körülmény, hogy Marseilleből a Rhone és Saone magas vizállása miatt a gabona az ország belsejé-

be nem vitethetett, még nem elegendő az árak felemelkedésének megmagyarázására, mely még az olly bő északi megye minden piaczin is beállott. A nyerkékek módfeletti hasznosulása ennek egyik legfőbb oka, miután ezek a külföldön olcsón vásárolt gabonát visszatartják, míg másrészt a földművelők, kik gabonájukat piacra vinni még hajlandók lennének, a tömegek erőszakoskodásától tartanak.

SPANYOLORSZÁG. A spanyol congressus pontosan követi a francia kamarák példáját, napot vesztetget napok után válaszfelirati szónoklatokkal, míg az ország belbajai nyakára nőnek. Mart. 25eig Cortina, Madoz, 's a volt miniszter, Pidal két-két napi beszédekkel támadták meg és védelmezték a lelépett ministeriumnak működését kivált a házasságok tárgyában. Miután a progressista követek 20—30 módosítványt tartottak zsebeikben a válaszfelirat szerkezetéhez, nem volt ellátható, mikor fognak a cortes haszonhajtó vitákra áttérni. A febr. 23ai ülés annyiból volt fontos, hogy Bravo Murillo felvilágosítást adott az új cabinet politikai rendszeréről. — Don Enrique infans Barcelonából febr. 14. levelet intézett az uralkodó királynéhoz, engedné meg neki adott szavánál fogva, Castella grófnéval házasságra lépni, kilhón szeret 's kinek birhatásaért minden áldozatra kész. Esendezését többek közt azzal támogatja az infans, hogy ő felsége és Luiza infansné férjhezmenése óta szomorú elszigetelt állásban volt, mert soha más mint spanyol hölgy, neje nem leend. — A miniszterek e levél tartalmát tanácskozásként tárgyává tették. Ugy látszik, a spanyol statusférfiak arra hivatják, hogy elméjük élet főképp bajos házassági kérdések megoldásában gyakorolják.

BAJORORSZÁG. A müncheni lapokban nemrég ez állott: „Lolla Montez asszony kénytelen a lakására küldetni szokott számtalan folyamodványok miatt kérni az illetőket, hogy őt jövődöre minden illetlen irrománytól megkímélik, minthogy az ország viszonyaival semmi ismeretsege nincs, 's állása sem

olyan, hogy azokhoz köze lehetne.“ — Egy müncheni levélben pedig ezt olvassuk: „Egy híres ember azt mondá egyszer, hogy Elsler Fanni Goethét tánczol, egy másik pedig, hogy Taglioni tánczának világtörténeti értelme van. E férfiakból gúnyt űztek e miatt, de igazságtalanul. Most itt egy tánczosné van, ki őket fényesen igazolja, mert egész komolysággal véve, Bajorország történetét tánczolja. Lolla Montez spanyol hölgy; midőn azt mondom, hogy ereiben a kék castiliai vér lüktet, melyet azon nap melegített át, mely a xerezet főzi, keveset mondottam. Kalandjainak odysseáját rajzolni képes nem vagyok, az én tollam nem ifjabb Crebillon tolla, 's ki merne e nélkül e tárgyba fogni? . . . Elég azon, Lolla Montez Münchenben van, 's alig mutatta galambarczát és fejtegette ellenállhatlan szerelemreméltóságát, midőn a bajorok bámuló népe észreveszi, hogy ebben több van, mint egy Taglioni, világtörténeti tartalommal. A nép megesküszik, őt megfojtani, ha mutatkozni mer, és betöri ablakait, ha ki néz. Most megfoghatjuk, miért nem csendesedhetik le Spanyolország. Ime, egyetlen egy példány e nyugtalan országból felforgatta egész csendes München városát.“ — Az utolsó számunkban érintett macskazene főrsze is legkivált e tánczosné ellen volt intézve, kit tehát rendőri kíséret alatt kellett Münchenből el- és a közel Bergbe (királyi mulatóhely) vinni. — A ministerium leköszönése csakugyan e művésznő honosítási kérdése által idéztetett elő, a mint az a lelépett miniszterek napfényre került emlékiratából kiderül, melyet lelépéskor a királynak felterjesztettek. — Ő felségéről azt írják, hogy igen jó kedvű.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkeszti Szenvy József. (Szerkesztőségül szállás utca Horváth-ház 540d. sz. a. 1. em.)

Hivatalos tudósítások.

(241) **Birói árverés.** (1) F. évi martius 17kén délutáni 3 órakor a' kalap-utcában 140. sz. alatt különféle díszmű-árúk és szoba-butorok fognak árvereztetni. Kelt Pesten martius 15kén 1847.

(239) **Árverés.** (1) A' pesti e. b. vitzék' f. évi 2208. sz. végzése által 3200 p. ft és járuléki erejéig, két rimabrezói vasgyári részvényre mint ingó zálogra elrendelt 's f. hó 13kára kitűzött árverés, közbejött akadály miatt sikertelen nem tartatván, ugyan azon részvényeknek készpénz fizetés mellett eladására folyó martius hó 18dika ujabbán kitűztek, mely napon délutáni 3 órakor a' váltótörvényszék épületben megtartandó árverésre az illetők meghivatnak.

(240) **Birói árverés.** (1) Bálvány-utczai 183. sz. alatti házban váltótörvényszéki ítélet következtében folyó évi martius 19kén némelly ingóságok elárvereztetnek.

(236) **Haszonbéri árverés.** (2, 3) Szabad királyi Temesvár város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a' gyár külvárosban létező háromrekü vízi malom folyó évi martius 20kán nyilvános árverés után a' legtöbbet ígérőnek e' folyó évi aprilis 13kától 1850. october utolsóig kibéreltetni fog.

(224) **Birói árverés.** (3, 3) T. Pest megyei Abony m. városba v. törvényszéki végrehajtás után elfoglalt egy mintegy hét holdnyi belső kert rajtalevő gazdasági épületekkel együtt f. évi martius 30kán birói árverés után a' legtöbbet ígérőnek fog eladni. — Kelt Pesten martius 1-jén 1847. Batta József végrehajtó szolgabíró.

(201) **Hirdetés.** (3, 3) A' nmltu m. kir. helytartótanács mult évi szeptember 22kén 35735. szám alatt kelt kegyelmes 's kegyes intézmény folytán, tek. Thuróc vármegyében kebeleztet znyovárallyai közalapítványi uradalomhoz tartozó znyovárallyai papiros gyárnak, épületei, 's gyári kellekei, — ide nem értvén a' föld birtok tulajdonát, — évenként fizetendő 40 p. ftnyi földbér mellett, — folyó évi bójtmás hó 24kén Znyovárallyán a' főtisztú irodában árverés uton felsőbb helybenhagyásnak fentartása mellett örök áron eladandók lévén, — ezen árverésre a' vállalkozók 300 p. ftnyi bánatpénzzel ellátva, ezennel azon hozzáadással hivatalosak; hogy a' kötéendő eladási szerződésnek feltételeit Znyovárallyán a' főtisztú irodában megtekinthetni. Kelt Znyovárallyán 1847. évi februarius hó 24kén.

(185) **Váltótörvényszéki idézés.** (2, 3) Micsky Endrének, kinek tartózkodása helye nem tudatik, ellene Scheiber Jakab által mozdított ujított árszerzési perben leendő megjelenésére 1847. martius 22dik napja határral rendeltetik — meg nem jelenése esetében részére Szarka Károly v. ügyvéd gondnoknak nevezetvén. — Kelt Sopronban a' kir. váltótörvényszéknek 1847. februar 25kén tartott üléséből.

(177) **Ársökkenési hirdetmény.** (3, 3) A' nmltu magyar k. udv. kincstár magas rendelete következtében, a' kebelbeli gazdálalt hivatalnál folyó 1847. kalona ében előforduló butorozási, 's egyéb belső hivatali felszerelésre megkivántató asztalos munkákra nézve hétfőn martius 22kén 1847. a' magyar kincstári épületben reggeli 9 órakor ársökkenés fog tartatni; melyre az illető asztalos-mesterek szükséges 60 p. ft bánatpénzzel ellátva azon hozzáadással hivatnak meg; hogy a' szóbeli árjeltesen kívül írásbeli, egy órával az ársökkenés előtt az emittelt kincstárnak elnökségéhez bepecsételve bevezetve bejegyzése után nyilvánosan felbontandó ajánlatok is elfogadhatnak. Egyébiránt a' szerződési feltételek az árjeltes előtt a' szokott tisztú órákban az illető gazdálalt hivatalban megtekinthetők. — Budán februar 27kén 1847. A' magyar kir. gazdálalt hivatal által.

(208) **Emich Gusztáv** (2, 2) könyvkereskedésében Pesten uri- és kigyó-utca szegletén kapható: **Vasárnapi és ünnepi Evangeliumoknak értelmezése** ifjuság számára. Gyakorlati segédkönyvül hitoktatók 's hitszónokok használatára írta **Pariczek Elek** hittudor, lejtmericzi tiszt. kanonok a' cs. k. prágai elemiskolák igazgatója 'sat. Fordította **Bahunek János** kegyes rendi áldor, szépműv. 's bölcsészeti tudor. Két kötet, ára csinos borítékba fűzve 2 ft 40 kr. ezüst pénzben.

Lotteria-huzások. Bécsben mart. 10kén: 81. 64. 77. 27. 44. Kassán mart. 10kén: 61. 31. 72. 36. Nemzeti színház. Mart. 12kén (pénteken): É va fr. dráma 2-szor. Mart. 13kán: Alvajáró, komoly opera. (Bérelt-színésselel). Mart. 14kén: A Csikós. Eredeti népszimű. Szigligetől. Mart. 15kén: Brutus és Lucrezia. (először) ered. dráma. Írta Hugó Károly.

Gabonaaár válto garasokban. Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast Pesten.

(210) **É l ő f á k.** (2, 4) Cs. kir. család rászéki uradalom főtisztú hivatalától közhírré tétetik, hogy az uradalmi falkolábokól különféle vastagságu fa-sor és erdei fászkák eladandók, — venni szándékozók az ár és egyéb eladási feltételek eránt a' fennevezett főtisztú hivatalnál Promontorban tudakozni sziveskedjenek. Kelt Promontorban martius hó 5kén 1847.

(391) **Lichtenstein Simon elleni csd.** (1, 3) 8022. Somogy vármegye első alispánjának jelentése következtében közhírré tétetik: hogy Szigetvár mezővárosának tanácsa Lichtenstein Simon bukott zsidó elleni csdóper megnyitására f. évi martius 22két tűzte ki, tömeggondnokká Lutzkó János tanácsbéli, pergondnokká pedig Németh Boldizsár hitessüggyvédet nevezte ki. Kelt Bőjtölz hó 23dikán 1847.

A' miskolczi lak- és színház részvényeseihez. Múltán a' szükséges 300 részvények közül már csak az eddig beküldött ívekben 200-nál több aláíraték, és így az aláírás iv 9dik szabálya szerint, a' részvény-társaságnak magát alakította nyitvánitania 's rendeznie, 's az építéshez még a' tavaszon hozzá fogna kell: a' t. cz. részvényes urak, a' Miskolczon, a' nemzeti casino teremében, f. martius 27kén reggeli 9 órakor tartandó ülésbe ezennel meghivatattanak, e' tanácskozában az illető meghatalmazottaknak is hely és szó adatván. Egyszersmind a' megýenken kívüli t. cz. ívtartók, íveiknek martius 15-éig leendő beküldésére tisztelettel emlékeztetnek. — Miskolcz, martius 2kán 1847. Casino-elnök Szemere Bertalan.

(129) **Magyar közép- ponti vasut.** (3, 6) **Naponkénti járás-rend martius 1-től aprillis 15-ig:** Pestről, Palotára, Dunakeszire és Vácra 9 órakor reggel, 3 órakor délután (4 órakor este ünnep és vasárnapokon Pestről csupán Palotára). Váczról Dunakeszire, Palotára és Pestre 1/2 8 órakor reggel, 1/2 5 órakor délután (6 órakor este ünnep és vasárnapokon Palotáról Pestre). A' magyar középponti vasut igazgatóságától.

(238) **Bor-eladás.** (1) F. esztendei martius hó 23kán délutáni 2 órakor Vácztól egy órai járásra, duna mellett fekvő Verőcze helységben, néhai Hayden Gergely erdőmesternek hátramaradt vagyonához tartozó 1844. és 1846dik években termelt, mintegy 250 akóra menő jó minőségű bor hordóstul, árverés után a' legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fog adatni. — Kelt Váczon martius 10kén 1847. Ribizánszky József a' megýrült váci püsp. uradalom ügyésze.

(212) **Árverése** (3, 3) egy nagy **norimbergai áru-raktárnak,** mely f. hó 10től fogva a' szokott órákban eladatik fog József-téren Gross-fele házban Legújában érkezett különös fajú igen jeles **honi szivarok** kaphatók a' „f é l h o l d n a l" ó-posta-utczában 19dik sz. alatt. (235) (2, 3) (237) **A' vásár alatti** (1, 3) **naponkénti felállítású** egy nürnbergi- és disz-áru-tárnak árverése, józsef-téren Gross-házban Péter W. polg. zongora-kereskedő. (115) (9,9)

Bécsi zongora-raktár Pesten, váci-utczában a' „3 gratia" című házban. Alolított, ki eddig bécsi zongorákól Pesten az első raktárt bírja ezennel tisztelettel jelenti, miszerint ő huzamos időktől fogva, a' leghíres bécsi zongorakészítőkkel — kik közül többen az iparműkiállításnál arany- 's ezüst érdempénzzel jutalmazattak meg, nemcsak írásbeli, hanem szóbeli egyezkedésre is lépett, hogy neki csak jó- 's kitűnő zongorákat szállítsanak; emélfogvást ő mindazon zongorákért, melyek raktárában vásároltatnak meg, nemcsak szóbeli — de írásbeli jótállással is kezeskedhetik, és a' legutányosb árakért, azaz: 180 p. ftól 800 p. ftig árulja; ugyan- ott régből zongorák ujjakkal cserélletnek fel 's megvételnek tisztelettel ajánlja magát **Péter W.** (209) (2, 3) **Egy tapasztalt gazda** a' marhák- és birkákban kifejűdni szokott metely-, szőrféreg-, lépfene- vagy verényavályakat — meg ezen nyavalyák el nem idősültek, vagy is a' gyógyítás idejét még meg nem haladták — felelet terhe alatt meggyógyítja, ugy szinte a' legrosszabb sántaságot, rühet tisztára, 's a' hasmenést vagy hig hast minden időben felelet terhe alatt meggyógyítja. Ertekezhetni véle bérmentes levelek által Debreczenben S. G-y. betűk alatt. (209) (2, 3)